

insultus, Æthelbertum regem ac gentem illius ab A idololorum cultu ad Christi fidem perduxit, et completis in pace diebus officii sui defunctus est, septimo Kalendas Junias, eodem rege regnante. De his quoque septem primis Anglicæ ecclesiæ columnis, Tarpeia de rupe Romæ excisis, hi versus substituuntur :

Septem primates sunt Anglis et protopatres,
Septem rectores septemque per æthra triones;
Septem sunt stellæ, hæc tenet unius arca cellæ;
Septem cisternæ vitæ, septemque lucernæ;
Et septem palmæ regni, septemque coronæ.
Quin oculi septem, quibus hunc Christus videt orbem,
Ut currit mundus septem per sæcla diebus.

Horum tituli, suo ordine super scripti, sunt hi :

Dux Augustinus præcellit in ordine primus
Lauriger et mundus, Laurenti sede secundus.
Tertius est gratus Mellitus, melligeratus.
Quartus adest Justus, dulces dans nomine gustus.
Quintus Honorius, Ecclesiæ vigor exarat honorque,

* Præfuerunt ecclesiæ Cantuariensi archiepiscopi, *Brithwaldus* ab anno 693 usque ad annum 730, cui successit *Tatwinus*, mortuus anno 734 ad 3. Julii martyrologio Anglicano inscriptus. Successit *Nothel-*

Deusdedit est sextus, cui dat sua ma terra Christus.
Theodorus juxta fert sabbata septimus alius.
His septem ducibus viget Anglia, totque diebus.
Additur octavus monachorum dux Adrianus.
Anglorum stella Mildretha refert sua mella.
Octo patres Romæ, reliqui comitantur honore
Ex Anglis nati, meritis horum sociati.
Hinc manat divis Evangelii via rivis :
Hi sunt * Brithwaldus, Tatwinus, vosque Nothelmo,
Et jam Berta, patres primos proceres imitantes,
Tot simul Ecclesiæ cingunt frontem pictate.

De innumeris vero signis, quæ in hoc requietionis suæ dormitorio, vel ubi gentium aut locorum, beatus Augustinus pro fide petentium exhibuit, aliqua quæ fidelium oculis probata fuit, sequens libellus enarrabit, Deo nos in veritate sua dirigente, qui per omnia sæcula regnans, semper in sanctis se mirabilem ostendit. (*Hunc libellum legere est apud Bolland. tom. V Maii, pag. 862.*)

mus, et vixit ad annum usque 739. Hic in tabella veteris altaris sancti Augustini etiam *sanctus* habetur, ejusque ibidem mausoleum inter alios sanctos existat.

SANCTI AUGUSTINI

ANGLORUM APOSTOLI

PER PAUCA MONUMENTA

quæ exstant.

EPISTOLÆ.

Nemini dubium esse potest, sanctum Augustinum C multas epistolas scripsisse; sed illæ interciderunt omnes præter unam partim insertam in beati Gregorii Magni epistola quæ vulgo nota est sub nomine *Responsionum*. Hanc videsis, tomo LXXVII Patrologiæ, sexagesimam quartam libri XI Epistolarum Gregorii. In eodem volumine videndæ sunt aliæ duæ, scriptæ ad S. Augustinum ab eodem Pontifice (scilicet 28 et 65 ejusdem lib. XI), nec non aliquot aliæ in quibus eximius Pater commendat apostolum ad episcopos et clericos in viam ejus occurrentes (lib. V, ep. 53; lib. VI, 7, 22, 53-59; lib. VIII, ep. 30; l. XI, epp. 29, 54-62, 66, 76).

FUNDATIO

ABBATIE S. AUGUSTINI CANTUARIENSIS.

(Monasticum Anglicanum.)

Lux vera quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, etsi novo lucis suæ radio totam illustret Ecclesiam, dum beatum Gregorium suæ Ecclesiæ summum præfecit pastorem et pontificem; specialius cum gentem visitavit Anglicam; cum eam de tenebris et umbra mortis dignatus est evocare ad lucis suæ fidei notitiam. Gregorius namque in summum pontificem ordinatus, quarto Nonas Septembris sub anno Domini 592 verbum Dei quod ipse et in persona propria genti Anglorum prædicare disposuerat, divino admonitus instinctu, per suum alumnum Dei servum Augustinum explere curavit. Gregorius igitur, quinto ordinationis suæ anno, videlicet sub D anno Domini 597 misit beatum Augustinum et alios cum eo quamplures monachos ac verbi Dei ministros quasi numero quadraginta genti Anglorum fidem prædicare catholicam, qui Dei ministri qualiter se gerebant in itinere versus Angliam qualiterque Angliam venientes in Thaneto applicuerunt; qualiterve a rege Athelberto suscepti fuerant qualiterque Cantuariam pervenerant, pertractare omitto; cum hæc omnia in textu Vitæ Augustini pertractentur. Augustinus igitur cum suis sociis, locum in civitate Cantuarum adeptus, vitam cœpit imitari apostolicam. Interea rex Athelbertus servorum Dei vita mundissima delectatus, et promissis eorum suavissimis quæ miraculorum